

*Most između ljudi je riječ; I RIJEČ je tijelom postala i nastanila se među nama! Naši mostovi ne postoje zato da prelazimo rijeke nego da povežemo ljude! Mostar, 11. listopada 2020., XI.(XXIV) god., br. 20/2020.*

## LISTOPAD, MJESEC KRUNICE - KRALJICE KRUNICE

Blažena Djevica Marija od Krunice (ili Gospa od Ružarija) blagdan je nastao kao spomen na veliku pobjedu kršćanske flote nad turskom u glasovitoj bitki kod Lepanta 7. listopada 1571. Pobjeda se pripisuje molitvi krunice na koju je pozvao cijelo kršćanstvo tadašnji papa Pio V.

Blagdan ima povijesnu pozadinu. U 16. st. Europa se našla pred velikom opasnošću od turske vojske koja je osvajala nove krajeve i prijetila cijeloj Europi. U nizu različitih poticaja na otpor papa Pio V. pozvao je godine 1569. kršćanski svijet i na molitvu krunice. Dana 7. listopada 1571. došlo je do odlučne pomorske bitke kod Lepanta (u Korintskom zaljevu, u Grčkoj) u kojoj je ujedinjena Španjolska, Venecijanska i Papinska flota pobijedila tursku silu.

Na uspomenu velike pobjede papa dan 7. listopada proglašava blagdanom "Gospa od Pobjede". Godine 1573. spomendan mijenja ime u "Blagdan svete Krunice", odnosno "blagdan Kraljice od Krunice". U krajevima gdje se krunica zove ružarij i blagdan nosi ime "Gospa od Svetog Ružarija" ili slično...

Prije svake mise u našim crkvama mi molimo Gospinu krunicu. Napose u svibnju i listopadu. Dolazeći k misi pridružujemo se moliteljima za potrebe svoje, ali i za potrebe svih drugih. KRALJICA KRUNICE se posebno slavi na Ortiješu u novom naselju ispod Mostara. Ondje je i mala crkva, oratorij Kraljice krunice, koju duhovno skrbe naši fratri. Ondje se redovito okuplja Božji narod sa svojim fratrima moliti krunicu i slaviti sveta otajstva naše vjere. Tako je bilo i ove srijede 7. listopada. Te večeri je i naš fratar pohodio svetište Gospe od Ružarija i kasnije vjerničko druženje.



*Oratorij Kraljice Krunice na Ortiješu*

## FRAMOST- Misija poveznica baštine franjevačkog zajedništva

*Franjevci djeluju na ovim prostorima već osam stoljeća. U zgodno i nezgodno vrijeme žive svoju misiju duhovnosti po primjeru sv. Franje Asiškog, zajedno sa svojim narodom i na taj način su živa sastavnica života s ovdšnjim pukom.*

- Cim-sv. Ante | Ilići-sv. Franjo | Rudnik-sv. Barbara | Orlac-sv. Lovre | Smrčenjaci-Gospa Snježna | Vrelo Radobolje-Mala Gospa | Miljkovići-sv. Ivan Krstitelj
- Ul. Treće Cimske bojne b.b. (Dom sv. Ante – Cim), 88000 Mostar, BiH | E-mail: framost.misija@gmail.com | www.framost.com
- Fratar poslužitelj franjevačkog zajedništva i suradnici  
Fra Luka Marić, Mob.: 063/311 240  
E-mail: lukamarić954@gmail.com | marić.luka@telemach.ba | (Tel/fax: 036/341 941)

### SVETE MISE našeg franjevačkog zajedništva:

- **CIM – sv. Ante:**  
Nedjeljom 10:30; utorkom 18:00 i blagdanom
- **RUDNIK – sv. Barbara:**  
Nedjeljom 8:00; srijedom 18:00 i blagdanom
- **ILIĆI – sv. Franjo:**  
Nedjeljom 9:15; četvrtkom 18:00 i blagdanom
- **VRELO RADOBOLJE – Majka Božja:**  
Subotom 17:00 i blagdanom
- **ORLAC – sv. Lovre:**  
Subotom 18:00 i blagdanom
- **MILJKOVIĆI – sv. Ivan Krstitelj:**  
Nedjeljom 12:00 i blagdanom
- **SMRČENJACI – Gospa Snježna:**  
Svakog 5. u mjesecu

U druge dane i vrijeme – po dogovoru i želji vjernika!

Za posjet i opremanje bolesnika fratar je na raspolaganju u svako vrijeme!

Fratar je na usluzi svima koji fratra trebaju: 063-311-240

### TU SU JOŠ:

- vjeronauk, ministranti, čitači, crkveno pjevanje
- pohodi i opremanja bolesnih, sprovodi
- ispovijedi, pričesti i drugi sakramenti
- blagoslovi, pobožnosti svetima, krunice
- hodočašća, korisna predavanja
- koncerti, tribine, izložbe i dr.
- Skrb o stanju sakralnih objekata koji su naša franjevačka baština

### Čitanje iz Evandjelja po Mateju, Mt 22, 1-14 - 28.n.k.g.A

**Koga god nađete, pozovite na svadbu.**

U ono vrijeme: Isus ponovno prozbori svećeničkim glavarima i starješinama naroda u prispodobama: »Kraljevstvo je nebesko kao kad neki kralj pripremi svadbu sinu svomu. Posla slugu da pozovu uzvanike na svadbu. No oni ne htjedoše doći. Opet posla druge slugu govoreći: 'Recite uzvanicima: Evo, objed sam ugotovio. Junci su moji i tovljenici poklani i sve pripravljeno. Dodite na svadbu!' Ali oni ne mareći odoše – jedan na svoju njavu, drugi za svojom trgovinom. Ostali uhvate njegove slugu, zlostave ih i ubiju. Nato se kralj razgnjevi, posla svoju vojsku i pogubi one ubojice, a grad im spali. Tada kaže slugama: 'Svadba je, evo, pripravljena, ali uzvanici ne bijahu dostojni. Pođite stoga na raskršća i koga god nađete, pozovite na svadbu!' Sluge iziđoše na putove i sabraše sve koje nađoše – i zle i dobre. I svadbena se dvorana napuni gostiju.« Kad kralj uđe pogledati goste, spazi ondje čovjeka koji ne bijaše odjeven u svadbeno ruho. Kaže mu: 'Prijatelju, kako si ovamo ušao bez svadbenoga ruha?' A on zanijem. Tada kralj reče poslužiteljima: 'Svežite mu ruke i noge i bacite ga van u tamu, gdje će biti plač i škrgut zubi.' Doista, mnogo je zvanih, malo izabranih.« *Riječ Gospodnja.*

### RIJEČ NA RIJEČ...

...Isus je ovom pričom htio poručiti da nam je Bog najveći prijatelj koji nas poziva na svoju gozbu u nebu. Nažalost mnogi i mnogi nisu htjeli doći na Božji poziv. Svaki je našao po neku ispriku. Važnije im je imanje, trgovina, zemaljska dobra od nebeske gozbe. Zašto? Za nebesku gozbu moraju biti sposobni. Napunjeni dobrim djelima. To je svadbeno odijelo. Tko toga nema, ne može ući u nebo. To su svakako negativci, grješnici, psovači, kradljivci, lijenčine, prevaranti... Oni se sami svojim stilom života isključuju iz nebeske gozbe, a često priječe i drugima da tamo uđu... Stoga, činimo ono što je Bogu milo i drago pa ćemo biti dostojni nebeske gozbe...

## PETROVO PISMO IZ 1938. godine

Ne prodaj nekretnine, ne zaboravi svoju zemlju! U prvoj polovici prošlog stoljeća veliki val iseljavanja zahvatio je cijelu Europu. U putovnici Petra Milovčića iz 1938. napisani su i korisni savjeti za iseljenike.

“Kad polaziš u svijet, ne prodavaj svojih nekretnina. Može Ti danas-sutra trebati... U novoj zemlji budi radin i ispravan; pokoravaj se zakonima i vlastima; ne govori zlo o toj zemlji, a na svoju zemlju ne zaboravljaj. Ne primaj posao koji Te ponižava i ne radi za manju plaću od tamošnjih ostalih radnika pa će Te poštovati i tražiti radnici, i poslodavci... Budi pošten i ponosi se da si sin naroda slavnoga koji ima dostojno mjesto u svijetu. Poštuj tuđe, a svojim se diči. Uči jezik zemlje u kojoj si, jer ćeš lakše tako proći, ali ne zaboravljaj svoj materinski i sa svojom djecom razgovaraj samo na materinskom jeziku bez obzira na to jesu li rođena u starom kraju ili novoj zemlji. Ako je u Tvom mjestu škola ili crkva, šalji djecu u tu školu i crkvu, a ako ih nema, sam uči svoju djecu jeziku i dobrim običajima svoga kraja”



(Matica hrvatska Datum objave:  
29.09.2020.)

## VIDIM, ODLAZIŠ U CRKVU: VRIJEDI LI ILI NE VRIJEDI?

Ne zanima me što ćeš u crkvi raditi, iako mislim da ćeš se pomoliti. Nimalo ne marim zato hoćeš li stajati ispred oltara ili tamo kod vrata, hoćeš li moliti sjedeći ili klečeći, pognute glave i zatvorenih očiju...ili ćeš buljiti u sliku na oltaru, udarati se u prsa, micati usnicama, šaptati riječi molitve i prebirati među prstima zrnca svete krunice...Sve su to izvanjske i nimalo komplicirane radnje pomoću kojih nije teško prevariti čovjeka.

## ČEKAM TE VANI

Kad izađeš iz crkve i vratiš se među ljude, pripremi se za susret sa mnom. Tada ću te nemilosrdno pratiti, promatrati, suditi, a možda i osuditi. Imam pravo to učiniti. Naime, želim znati: jesi li u crkvi doista razgovarao s Bogom, ili si se samo s njime poigravao? Želim se uvjeriti čini li molitva čovjeka stvarno drukčijim, boljim? Želim se uvjeriti upravo na tebi, kršćaninu, kao primjeru. Uvjerim li se da si ohol, pohlepan, sebičan, svadljiv, uvredljiv, zavidan, brbljav, površan... znat ću da ti molitva ne valja. A uvjerim li se da u obitelji, na poslu, u školi, trgovini, autobusu... ne znaš s ljudima razgovarati, znat ću sigurno da ne znaš ni s Bogom razgovarati. Ako te neprestano netko treba tješiti i hvaliti, znat ću da u crkvu nisi išao radi Boga, slaviti njega, već obožavati sebe... Ali... budu li tvoje oči otvorene za nevolju bližnjega, budu li tvoje usne izgovarale riječi mira, radosti, povjerenja i utjehe, bude li tvoja ruka podizala nemoćne, bude li tvoje srce imalo razumijevanje za druge, bude li opraštalo i ljubilo, ... znat ću da si u crkvi doista razgovarao s Bogom!

ČEKAM TE VANI. (autor nepoznat)

## Pokojnici koje smo ispratili od prošlog broja našeg Listića:

- Lovre Prskalo, 1933., pokopan u Smrčenjacija;
- Drago Tomić, 1937., pokopan u Cimu kod sv. Ante;



**Pokoj vječni daruj im  
Gospodine.**  
Počivali u miru Božjem.  
Ožalošćenima iskrena sućut.  
*(Pokojnici su upisani u Maticu  
umrlih našeg Franjevačkog  
zajedništva)*

# OBAVIJEŠTI – DOGAĐANJA U MISIJI FRAMOST

➤ **MISIJA FRAMOST OTOČINJE S UPISOM** svih uzrasta djece i mladih na Jesensku školu tehničkih aktivnosti. Škola sadrži radionice modelarstvo-maketarstvo, kreativno modelarstvo i radionicu informatike. Nastavu će voditi stručne osobe na polju tehničke kulture, a veliki dio sati planiran je za praktični dio. Sve aktivnosti će se održavati u dvorani crkve svete Barbare na Rudniku, jednom tjedno, dupli školski sat u skladu s propisanim epidemiološkim mjerama. Upišite se, naučite nešto novo. Roditelji upišite svoju djecu. Ova izvannastavna aktivnost pomaže djeci u razvijanju kreativnosti i samostalnosti. Radujemo se vašem dolasku. Ukoliko imate pitanja možete se obratiti na mob. 063/351-980 - Marinko Jurić.

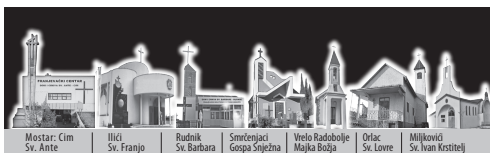
➤ **OTOČINJE NOVI TURNUS KREATIVNE RADIONICE “ZLATOVEZ”.** U organizaciji Misije Framost – Poveznice baštine ljudi i prostora u prostorijama crkve svete Barbare na Rudniku u petak, 9. listopada od 19:00 sati otpočeo je novi turnus kreativne radionice „Zlatovez“ koju već 15 godina uspješno vodi g-đa Šima Ivanković. Na radionici možete naučiti sve o šivanju, vezenju, plетенju, modeliranju, decoupage tehnici, ali najveća zadaća ove radionice jest to što nudi svu pomoć oko tehnike zlatoveza koja zahvaljujući ovoj radionici sve više postaje popularnija u društvu, te krasí zidove brojnih objekata. Zanimljivost za ovu radionicu jest da su njihove ruktvorine, posebno zlatovez raznošene svugdje po svijetu, a jedna od njih se nalazi kod svetog Oca u Vatikanu.

➤ Ove godine na radionici, sudionici se mogu upoznati sa etno motivima Hercegovine, kao i o izradi narodnih nošnji kako naše regije tako i ostalih hrvatskih folklornih regija. Radionica je besplatna te joj se mogu priključiti osobe svih životnih dobi. Na kraju radionice organizirat ćemo izložbu svih radova i ruktvorina.

## ZAMISLI ONAJ MIRIS TIŠINE.

Baš to, miris. One tišine praznih ulica pomiješane sa hladnoćom koja prodire kroz rukave. Rukave džempera koje povlačiš dlanovima u šake. Sunce sve ranije kreće na spavanje. Gumene pete cipela guraju suho lišće koje šušti. U svim bojama opada lagano i spušta se na umornu cestu kroz zadnji izdisaj. Iz obližnjih kafića miriše toplina čaja iz šalica, klupe su sve praznije, a domovi sve mirisniji na vruću čokoladu.

Jesen je. Ono doba koje doziva smiraj. Božić. Zagrljaje. Knjige. Deke i smrznute tabane pod njima. Jesen je divnoća. Posebnost. Ljepota koja miriše na tišinu, mir i vruću čokoladu. (I.Klarić)



Izdavač: FRAMOST – Misija poveznica baštine ljudi i prostora /interno/  
Ulica Treće Cimske bojne b.b., (Dom sv. Ante – Cim); 88000 Mostar; BiH;  
Tel/Fax: 00387 36 341 941 / E-mail: framost.misija@gmail.com / www.framost.com  
ID br: 4227940780003 / Žiro račun kod UniCredit bank: 3381302247640454  
Poslužitelj Franjevačkog zajedništva: fra Luka Marić, mob.: 063-311-240;  
E-mail: lukamarić954@gmail.com ili maric.luka@telemach.ba;